

**UCHWAŁA NR LI/486/2023
RADY MIEJSKIEJ W SIEWIERZU**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta i Gminy Siewierz na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2023 r., poz. 40 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2023 r., poz. 2151), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2023 r. poz. 1939),

**Rada Miejska w Siewierzu
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Siewierz na rok 2024 w brzmieniu stanowiącym Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zabezpiecza się w budżecie Gminy Siewierz na 2024 rok środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Siewierz na rok 2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Siewierz.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 roku.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Siewierzu

mgr Barbara Bochenek

Załącznik do Uchwały Nr LI/486/2023
Rady Miejskiej w Siewierzu
z dnia 30 listopada 2023 r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta i Gminy Siewierz
na rok 2024

Siewierz, listopad 2023 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Zasoby instytucjonalne gminy Siewierz do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii	4
3. Podstawa prawna Programu	4
4. Diagnoza sytuacji w sferze problemów uzależnień w gminie Siewierz	5
4.1 Uchwały Rady Miejskiej w Siewierzu dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.....	5
4.2. Rynek napojów alkoholowych w gminie Siewierz	5
4.3 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii (GKRPAiPN).....	6
4.4 Punkt konsultacyjny.....	7
4.5 Komenda Powiatowa Policji w Będzinie.....	8
5. Adresaci Programu	9
6. Cel główny Programu.....	10
7. Cele szczegółowe, zadania, działania, wskaźniki	10
8. Realizatorzy Programu	16
9. Źródła finansowania Programu	16
10. Monitoring i ewaluacja.	16
11. Kontrola efektywności Programu	16
12. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	16
13. Spis tabeli.....	17

1. Wprowadzenie

Organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań na rzecz ograniczania spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym. Zapobieganie alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się głównie poprzez: działalność wychowawczą, informacyjną, edukacyjną i profilaktyczną; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych; zapobieganie przemocy w rodzinie; tworzenie optymalnych warunków do zaspokajania potrzeb, co wpływa na powstrzymanie się od używania środków psychoaktywnych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia (NPZ) w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608 ze zm.).

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz integracja społeczna osób uzależnionych należy do zadań własnych gmin. Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez organ stanowiący JST gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Elementem programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Przygotowany „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2024” określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki, jak i redukcji szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej. Program jest skierowany do mieszkańców Miasta i Gminy Siewierz. Za jego przygotowanie, organizację i realizację odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz podmiotami wskazanymi w tym Programie.

Zadania i cele określone w Programie są inicjowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, zwaną dalej Komisją, powołaną przez Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz.

2. Zasoby instytucjonalne gminy Siewierz do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

W gminie Siewierz zasobami instytucjonalnymi są placówki, które bezpośrednio bądź pośrednio udzielają pomocy w rozwiązywaniu problemów, pomagają rozwiązywać problemy osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, a także tych, które podejmują środki zapobiegawcze. System pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz ich rodzinom tworzą:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny - filia w Siewierzu,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Punkt Konsultacyjny,
- Komisariat Policji,
- Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna im. L. Korusiewicza w Siewierzu,
- Miejsko - Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Siewierzu,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- placówki oświatowe.

3. Podstawa prawna Programu

Podstawa prawna działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholizmu, narkomanii i uzależnienia behawioralnego opisanych w programie jest następująca:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 642)

Ponadto przy opracowaniu Programu zostały uwzględnione „Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”.

4. Diagnoza sytuacji w sferze problemów uzależnień w gminie Siewierz

4.1. Uchwały Rady Miejskiej w Siewierzu dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Uchwała nr XXXIX/378/2018 Rady Miejskiej w Siewierzu z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Siewierz oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Siewierz.

4.2. Rynek napojów alkoholowych w gminie Siewierz.

Uchwałą nr XXXIX/378/2018 z dnia 29 sierpnia 2018 r. Rada Miejska ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Siewierz. Dane w tym zakresie oraz liczbę wydanych zezwoleń przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – stan na 31.10.2023 r.

Rodzaj napojów alkoholowych	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży			Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży		
	Maksymalna liczba zezwoleń (limit)	Liczba zezwoleń ogółem	W tym: liczba wydanych nowych zezwoleń *	Maksymalna liczba zezwoleń (limit)	Liczba zezwoleń ogółem	W tym: liczba wydanych nowych zezwoleń *
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	60	24	6	40	17	2
Powyżej 4,5% do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	60	24	6	40	9	1
Powyżej 18% zawartości alkoholu	60	24	6	40	6	1

* Liczba nowych zezwoleń dotyczy okresu od 01.01.2023 r. do 31.10.2023 r.

Z analizy obowiązującej uchwały oraz danych liczbowych wynika, że limity zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 października 2023 r. nie zostały wykorzystane.

Liczba wydanych zezwoleń jest znacznie niższa od ustalonego limitu, tak dla punktów sprzedaży detalicznej jak i dla lokali gastronomicznych.

Tabela 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2020-2023.

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023*
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	29	27	23	24
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	20	23	17	17
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych OGÓŁEM	49	50	40	41

*Liczba punktów sprzedaży dotyczy stanu na dzień 31.10.2023 r.

Z tabeli wynika, że w przeciągu kilku lat ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych ulegała zmniejszeniu.

4.3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii (GKRPAiPN).

Obok celów, które zawarto w Programie, do zadań Komisji należy także m. in.:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, w tym poszerzenie oddziaływań profilaktycznych skoncentrowanych na „nowych” zagrożeniach, jakimi są e-uzależnienia czy przemoc internetowa,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i motywowanie do leczenia odwykowego,
 - c) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Zawierciu,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Siewierzu,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- inicjowanie postępowań opiekuńczych w sprawach dzieci z rodzin alkoholowych,

- podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki szkolnej i rodzinnej oraz pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

W okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 października 2023 roku do Komisji wpłynęło 15 wniosków o podjęcie działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby nadużywające alkoholu. Podmiotami zgłaszającymi wnioski były: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Siewierzu – 1 wniosek, członkowie rodzin – 10 wniosków, Policja – 2 wnioski, Ośrodek Pomocy Społecznej – 2 wnioski.

W omawianym okresie Komisja zorganizowała 6 posiedzeń, wystosowano 77 wezwań do osób, wobec których toczyło się postępowanie. Spośród wezwanych 7 osób skierowano na badanie do biegłych sądowych z zakresu uzależnień, w celu uzyskania opinii psychiatryczno-psychologicznych, na podstawie których ustalono stopień uzależnienia oraz właściwy sposób leczenia odwykowego (tryb stacjonarny lub ambulatoryjny). W sytuacji, kiedy wezwane osoby nie zgłaszały się na posiedzenie komisji i badanie nie było możliwe do przeprowadzenia, komisja kierowała do sądu wnioski o wydanie zarządzenia w sprawie przymusowego doprowadzenia przez organ Policji.

W przypadkach osób, u których zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu, ale osoby nie wyrażały zgody na podjęcie leczenia odwykowego, kierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Zawierciu, o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W omawianym okresie do Sądu Rejonowego w Zawierciu przekazano 4 wnioski o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W wielu przypadkach, obok nadużywania alkoholu, występowała równocześnie także przemoc w rodzinie. Z analizy procedury „Niebieskiej Karty” wynika, że 4 sprawców przemocy to osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu.

4.4. Punkt Konsultacyjny, Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny filia w Siewierzu, placówki oświatowe i kulturalne.

W gminie Siewierz nie funkcjonuje placówka leczenia uzależnień, a więc osoby, które wymagają leczenia odwykowego kierowane są do zamiejscowych ośrodków. Dodatkową formą podtrzymania abstynencji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach przez osoby uzależnione czy też współuzależnione, były konsultacje ze specjalistą psychoterapii ds. uzależnień, podczas których podejmowano działania psychologiczne i terapeutyczne w zakresie niesienia pomocy osobom potrzebującym. Konsultacje odbywały się zarówno w formie telefonicznej jak i w formie stacjonarnej w Punkcie Konsultacyjnym przy ulicy Żwirki i Wigury 26/1, w którym pełnił dyżur specjalista psychoterapii ds. uzależnień. W trakcie 271 spotkań z konsultacji skorzystało 21 osób uzależnionych i 2 osoby współuzależnione.

Dzieci z rodzin o niskich kompetencjach wychowawczych, w szczególności z powodu trudnej sytuacji materialnej i uzależnień rodziców, uczestniczyły w zajęciach opiekuńczo-

wychowawczych, prowadzonych w ramach działalności Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny filia w Siewierzu.

Działania profilaktyczno-edukacyjne, które pozytywnie wpływały na wzmocnienie procesu edukacyjnego i wychowawczego realizowały również gminne placówki oświatowe i instytucje kultury, działające na terenie gminy.

4.5. Komenda Powiatowa Policji w Będzinie.

Na podstawie danych przekazanych przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie ustalono, że na terenie Miasta i Gminy Siewierz w 2023 r. odnotowano 3 kolizje drogowe, których sprawcami były osoby po spożyciu alkoholu.

Tabela 3. Dane statystyczne obrazujące liczbę zdarzeń drogowych na terenie Miasta i Gminy Siewierz w powiązaniu ze stanem trzeźwości ich uczestników.

Zdarzenia drogowe na terenie gminy Siewierz, w tym:	Liczba zdarzeń (dane za 2022 r.)	Liczba zdarzeń (dane za okres od 1.01. 2023 r. do 1.10.2023 r.)	Liczba zdarzeń z udziałem sprawców po spożyciu alkoholu (dane za 2022 r.)	Liczba zdarzeń z udziałem sprawców po spożyciu alkoholu (dane za okres od 1.01.2023 r. do 1.10.2023 r.)
Wypadki drogowe	6	4	0	0
Kolizje drogowe	217	141	13	3
Liczba osób zabitych	0	0	0	0
Liczba osób rannych	9	4	0	0

Z danych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Będzinie wynika również, że na terenie całego powiatu będzińskiego w 2022 r. ujawniono 344 osoby kierujące, które były pod wpływem alkoholu, natomiast od 1.01.2023 r. do dnia 1.10.2023 r. ujawniono 275 osób kierujących pod wpływem alkoholu.

5. Adresaci Programu

Ze względu na specyfikę i szeroki zasięg problemu uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych jak również konieczność wczesnego zapobiegania i przeciwdziałania uzależnieniom, adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Siewierz, tj. dzieci, młodzież, dorośli w tym seniorzy. Program zwraca szczególną uwagę na:

- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie jak i odurzające się środkami psychoaktywnymi,
- dzieci i młodzież szkolną, w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i narkomanią,
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem uzależnień.

W ramach Programu podejmowane będą działania w obrębie:

- **profilaktyki uniwersalnej** – ukierunkowanej na całą populację. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmocnienie czynników wspierających prawidłowy rozwój, działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi,

- **profilaktyki selektywnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy. Profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym,

- **profilaktyki wskazującej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, czy też niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji).

6. Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest profilaktyka uzależnień wśród mieszkańców Miasta i Gminy Siewierz poprzez:

- podniesienie poziomu wiedzy na temat szkodliwości alkoholu i środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- promowanie trzeźwego i zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych,
- prowadzenie skoordynowanych działań diagnostycznych i terapeutycznych oraz ograniczenie skutków wynikających ze spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

7. Cele szczegółowe, zadania, działania, wskaźniki

Cel szczegółowy 1

Zmniejszenie aktualnie występujących problemów alkoholowych, narkotykowych i behawioralnych poprzez udzielanie pomocy, w tym m. in. terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem.

Zadanie 1

Prowadzenie działań zmierzających do nałożenia na osoby uzależnione obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, które powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylanie się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, systematyczne zakłócanie spokoju i porządku publicznego:

- a) przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach wystąpienia nadużywania alkoholu i negatywnego wpływu na rodzinę.

Wskaźniki:

- liczba osób zgłoszonych do Komisji,
- liczba wniosków o podjęcie leczenia osoby uzależnionej.

- b) prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami uzależnionymi.

Wskaźniki:

- liczba osób wezwanych na rozmowę,
- liczba przeprowadzonych rozmów.

- c) kierowanie osób do biegłych sądowych na badanie, w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Wskaźnik:

- liczba osób skierowanych na badanie w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

d) przekazywanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego

Wskaźnik:

- liczba wniosków skierowanych do sądu.

Zadanie 2

Zapewnienie pomocy dla mieszkańców gminy w zakresie leczenia odwykowego (terapeutycznego):

a) Informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej, leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych.

Wskaźnik:

- ilość materiałów informacyjnych.

b) Zapewnienie indywidualnego doradztwa poprzez konsultacje psychoterapeuty ds. uzależnień z osobą uzależnioną i współuzależnioną.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych konsultacji,
- liczba osób biorących udział w konsultacjach terapeutycznych, w tym osób uzależnionych i współuzależnionych.

Cel szczegółowy 2

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych i sportowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zadanie 1

Inicjowanie i organizowanie działań profilaktycznych:

a) programy profilaktyczne

- realizowanie programów profilaktycznych w gminnych placówkach oświatowych,
- organizacja akcji profilaktycznych, skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży, jak np. konkursy, przedstawienia teatralne, będące elementem mającym na celu poszerzenie działań profilaktycznych.

Wskaźniki:

- liczba i rodzaje działań w sferze profilaktyki i podnoszenia wiedzy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach i innych działaniach profilaktycznych.

b) kampanie edukacyjne

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych kampanii,
- liczba osób biorących udział w kampaniach (dzieci, rodzice, wychowawcy),

c) zakup pomocy profilaktyczno – edukacyjnych dla szkół.

Wskaźnik:

- liczba i rodzaj zakupionych pomocy profilaktyczno-edukacyjnych w sferze profilaktyki.

Zadanie 2

Rozwój alternatywnych form spędzania wolnego czasu :

a) Organizacja zajęć sportowych i rekreacyjnych, które zapobiegają kontaktowi z substancjami psychoaktywnymi, kształtują postawy prozdrowotne i zachęcają dzieci i młodzież do aktywnego spędzania wolnego czasu.

- liczba przeprowadzonych działań,
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zrealizowanych działaniach.

Zadanie 3

Wspieranie realizacji działań profilaktycznych i edukacyjnych przez gminne instytucje kultury i kluby sportowe:

a) prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych zajęć,
- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych.

Zadanie 4

Podjęmowanie działań mających na celu edukację społeczeństwa w zakresie uzależnień :

a) Realizacja działań informacyjnych na temat uzależnień i ich profilaktyki, w tym: realizacja akcji profilaktycznych i społecznych skierowanych do społeczności lokalnej.

Wskaźnik:

- liczba i rodzaj wydarzeń o charakterze profilaktycznym.

b) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i ich rozpowszechnianie.

Wskaźnik:

- liczba zakupionych i rozpowszechnionych materiałów.

Cel szczegółowy 3

Wspieranie działań instytucji, organizacji i osób fizycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.

Zadanie 1

Dofinansowanie zakupu materiałów informacyjno-edukacyjnych, nagród i artykułów niezbędnych do realizacji szkoleń, zajęć, konkursów, turniejów sportowych i innych przedsięwzięć z zakresu problematyki uzależnień, profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia.

Wskaźnik:

- liczba wspartych przedsięwzięć i inicjatyw.

Zadanie 2

Wspieranie organizacji wydarzeń społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych mających na celu promowanie trzeźwości i zdrowego stylu życia.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych imprez,
- liczba osób uczestniczących w wydarzeniach.

Cel szczegółowy 4

Ograniczenie negatywnych zjawisk dotyczących rodziny, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych poprzez zapewnienie kompleksowej pomocy psychologicznej i ochrony przed występowaniem przemocy w rodzinie.

Zadanie 1

Prowadzenie działań skierowanych do osób z problemami uzależnień, osób dotkniętych przemocą i ich rodzin:

a) udzielanie pomocy psychologicznej, w tym nawiązywanie kontaktu indywidualnego bądź telefonicznego oraz terapia rodzin.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad,
- liczba osób, które skorzystały z porad psychologa.

Zadanie 2

Zapewnienie pomocy, w szczególności dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych:

a) organizacja działań i przedsięwzięć o charakterze rehabilitacyjnym, mających na celu wzmocnienie procesu wychowawczego i działań prozdrowotnych.

b) współfinansowanie działań prowadzonych w placówkach wsparcia dziennego i zapewniających m. in. wsparcie edukacyjne, psychologiczne i rehabilitacyjne, działania z zakresu promocji zdrowia oraz działania profilaktyczne.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących działania,

- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach.

c) organizacja wypoczynku letniego i zimowego wraz z programem terapeutycznym lub profilaktycznym.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych form wypoczynku,
- liczba uczestników zorganizowanych form wypoczynku,
- liczba programów terapeutycznych i profilaktycznych zrealizowanych podczas wypoczynku.

d) inicjowanie i finansowanie środowiskowych programów pomocy rodzinie, których celem jest m. in. zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów,
- liczba osób uczestniczących w programach.

Zadanie 3

Współpraca z innymi instytucjami m. in. Komisariatem Policji, Sądem Rejonowym, placówkami oświatowymi, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w celu szybkiego reagowania na zaistniałe problemy w rodzinie:

a) kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację dziecka wychowującego się w rodzinie z problemem uzależnienia.

Wskaźnik:

- liczba wniosków o wgląd w sytuację dziecka, skierowanych do sądu.

b) prowadzenie zajęć psychologiczno-pedagogicznych i wychowawczych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźniki:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach psychologiczno-pedagogicznych prowadzonych na terenie placówek oświatowych,
- liczba dzieci korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny filia w Siewierzu.

c) wsparcie dla rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym.

Wskaźniki:

- liczba osób, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej,
- wysokość środków finansowych, które zostały przeznaczone na świadczenia z pomocy społecznej.

d) współrealizacja zadań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, w związku z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie,

- liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy, które wykazują cechy uzależnienia od alkoholu.

Cel szczegółowy 5

Kontrola rynku napojów alkoholowych w gminie Siewierz w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Zadanie 1

Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych kontroli,
- liczba stwierdzonych nieprawidłowości w korzystaniu z zezwoleń.

Zadanie 2

Inicjowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu problematyki alkoholowej dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz dystrybucja ulotek i materiałów edukacyjnych w wyznaczonych miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wskaźnik:

- liczba przeprowadzonych szkoleń dla sprzedawców.

Zadanie 3

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki:

- liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba cofniętych zezwoleń w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Cel szczegółowy 6

Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne podmioty działające w obszarze uzależnień.

Zadanie 1

Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie:

a) organizacja szkoleń dla osób pracujących w obszarze profilaktyki i uzależnień (m. in. pedagodzy, nauczyciele, członkowie Komisji).

Wskaźniki:

- liczba i rodzaj szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

8. Realizatorzy Programu.

Program realizowany będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przy współpracy z placówkami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, organizacjami, firmami i osobami fizycznymi realizującymi usługi z zakresu działań przewidzianych do realizacji w Programie.

9. Źródła finansowania Programu.

Środki finansowe na realizację programu stanowią dochody własne Gminy pochodzące z wpływów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

10. Monitoring i ewaluacja.

Koordinację Programu powierza się przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Siewierzu.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami, realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy,
- raportów z realizacji Programu oraz informacji na temat podejmowanych działań, wynikających z Programu.

11. Kontrola efektywności Programu.

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Siewierzu zobowiązany jest do przedstawienia sprawozdania z realizacji Programu Burmistrzowi Miasta i Gminy Siewierz do dnia 31.03.2025 r.
- Burmistrz Miasta i Gminy przedkłada Radzie Miejskiej raport z wykonania Programu i osiągniętych efektów jego realizacji.

12. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

- Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji.
- Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie każdorazowo po uczestniczeniu w posiedzeniu, w wysokości 180,00 zł (brutto).
- Podstawę do wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji stanowi obecność na posiedzeniu komisji potwierdzona osobistym podpisem na protokole z posiedzenia oraz listy obecności dołączonej do protokołu.

SPIS TABELI:

Tabela 1. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – stan na 31.10.2023 r.	5
Tabela 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2020-2023	6
Tabela 3. Dane statystyczne obrazujące powiązanie liczby zdarzeń drogowych ze stanem trzeźwości ich uczestników	8

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską gminy.

Zadaniem gminy jest zapobieganie i rozwiązywanie problemów związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu, narkomanią i zaburzeniami zachowania. Realizacja gminnego programu prowadzi do ograniczenia dostępności i spożycia napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych, promocji trzeźwości, zapobiegania i eliminowania skutków nadużywania alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Siewierz na rok 2024 jest kontynuacją działań profilaktycznych, które były podjęte i konsekwentnie realizowane w latach poprzednich.

Gminny Program na rok 2024 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Siewierz na rok 2024 jest zasadne.

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Siewierzu

mgr Barbara Bochenek